

[Wilhelm]

bekosteligt at udtrykke sin kritik af, men hvor jeg synes, udviklingen – de erfaringer, der er med denne støtte – har vist mange grimme eksempler på, at vores kritik har været berettiget.

Det er et i vores øjne fuldstændig uacceptabelt grundlag, man vil justere lidt på her, så selv om justeringerne i sig selv kan være rimelige og fornuftige – og det mener jeg de er – er det på et så uacceptabelt grundlag, som jo ikke ændres fundamentalt ved disse justeringer, at vi ikke agter at medvirke. Kommer det så langt, vil VS altså undlade at stemme. Vi blander os ikke i småjusteringer på et grundlag, som er så uacceptabelt.

Bolvig (RV):

Når det radikale venstre har genfremsat forslaget, er det, fordi det ikke blev færdigbehandlet i sidste folketingsamling. Hensigten bag egnsudviklingsloven er at opmuntre til en erhvervsmæssig udvikling i udpegede egne af landet for at sikre befolkningens adgang til at opnå andel i samfundets almindelige økonomiske, sociale og kulturelle fremgang. Og siden vi fik egnsudviklingsloven i 1957, har det været med meget stor succes. Jeg kunne ønske, at kritikere som f.eks. hr. Wilhelm og hr. Alfred Hansen kom op og så på udviklingen f.eks. i Hjørring, i Hadsund eller andre steder, hvor egnsudviklingsloven har fungeret særdeles godt, og hvor der er skabt en udvikling, som jeg tror selv kritikere vil anerkende. Danmark er med andre ord trukket lidt mindre skævt, og det var jo hensigten med egnsudviklingen. Disse dystre fremtidsudsigter, der yår for de såkaldt underudviklede dele af Danmark i 1960'erne, er ikke helt så dystre og skæmmende nu, som de var dengang.

Men samtidig med at vi altså har fået Danmark trukket lidt mindre skævt, viser resultaterne helt klart, at vi trækker de enkelte egnsudviklingsregioner skæve. Så længe støtten er ens i f.eks. en storby som Ålborg og i mindre byer som Fjerritslev og Farsø, er det klart, at Ålborg, den store by, vil få hovedparten af den tildelte egnsudviklingsstøtte, og så får vi en magneteffekt, som kan være positiv og udmærket for Ålborg og de større byer, men som skader de små samfund, således at egnsudviklingsloven indirekte er med til at skade en lang række af de

små samfund. De fleste erkender vel, at livsmulighederne er langt bedst dér, hvor der er højt til loftet og vidt til siderne, men går det – bl.a. takket været egnsudviklingsstøtte – særlig godt i magnetbyen, det større bysamfund, ja, så er vi altså med til at ødelægge eksistensmulighederne i de mindre samfund, og det er altså baggrunden for det radikale venstres forslag.

Vi finder, at der er centraliseret alt for meget i det danske samfund. Det har staten gjort. Der er nedlagt en lang, lang række offentlige institutioner i en lang, lang række byer, hvilket har haft virkelig alvorlige følger for de byer, der har måttet sige farvel til en statslig institution. Det mener jeg der er vægende opmærksomhed for her.

Men når staten centraliserer så meget – i en by som Sæby er det mere end 200 offentlige arbejdspladser på 6 statslige institutioner, der er gået tabt i løbet af ganske få år – er der ikke noget at sige til, at det private erhvervsliv også centraliserer. Vi kan se det inden for landbruget, vi kan se det inden for engroshandelen og på en lang række andre områder, og hver gang er det de mindre samfund, det går ud over.

Hvis vi laver glidende og varierende støttesatser, vil vi efter det radikale venstres mening have et smidigt instrument i udviklingens tjeneste, og derfor er det, vi mener, at det kan opstilles på bestemte og udvalgte kriterier, som vi har forsøgt at antyde.

Ministeren siger, at egnsudviklingsdirektoratet allerede i dag tager særlige hensyn til de mindre samfund, og nævner bl. a. en række mindre byer, som har fået støtte. Der er først at sige til det, at den støtte, der er gået til de byer, som ministeren nævnte, først og fremmest er en støtte til eksisterende virksomheder og ikke til tilflyttende virksomheder.

Selv om egnsudviklingsdirektoratet i dag kan tage og også tager et vist hensyn til de mindre samfund, hjælper det ikke ret meget, for når igen Farsø, Fjerritslev og Ålborg eksempelvis i deres akkvisitive arbejde forsøger at tiltrække ny industri, det være sig fra indland eller udland, er det klart, at man reklamerer med egnsudviklingslovens maksimale støttesatser og siger: vi har mulighed for at få op til 25 pct. Mere kan de mindre samfund heller ikke gøre. Men så er jeg også overbevist om, at ministeren og andre må